

Dosarul nr. 2ra-639/22
2-20088686-01-2ra-10052022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Sîrbu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Spînu împotriva Anei Spînu și Ion Starcenco cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian și s-a menținut hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a respins acțiunea depusă de Igor Spînu, ca fiind neîntemeiată,

constată:

La 24 iulie 2020, Igor Spînu, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Spînu și Ion Starcenco cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 24 ianuarie 2020, Ana Spînu împreună cu lăcătușul Ion Starcenco au deteriorat ușa de la intrare în apartamentul nr. XX din str. XXX și au pătruns violent, cu rea-voință, în imobilul în care are el locuiește împreună cu copiii săi minori, XXX (a.n. XXX) și ZZZ (a.n. ZZZ).

Reclamantul a menționat că Ana Spînu și Ion Starcenco, prin acțiunile sale de rea-voință, i-au cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 8 869 de lei, deoarece a fost nevoit să înlocuiască ușa de la intrarea în apartament, dintre care 3 869,02 lei pentru materialele cumpărate și 5 000 de lei pentru lucrările de confecționare și instalare a ușii.

Reclamantul Igor Spînu a solicitat prin cererea de chemare în judecată încasarea în mod solidar de la Ana Spînu și Ion Starcenco a sumei de 8 869 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului material cauzat, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Igor Spînu, ca fiind neîntemeiată (f.d. 78, 83-88).

La 23 iulie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Igor Spînu a depus prin intermediul poștei electronice apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 81, 82).

La 06 august 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, reprezentantul lui Igor Spînu, avocatul Lilian Osoian, a depus prin intermediul poștei electronice apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 90, 91-92).

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian.

S-a menținut hotărârea din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 147, 148-156).

În consolidarea soluțiilor prima instanță și instanța de apel au reținut că răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor – de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Astfel, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic, acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale, care este componenta delictului civil.

Instanțele inferioare au constatat că, în condițiile speței, nu sunt întrunite cele patru condiții de angajare a răspunderii delictuale ale pârâților Ana Spînu și Ion Starcenco, or, la dosarul cauzei nu au fost administrare înscrisuri pertinente, concludente și admisibile din conținutul cărora să urmeze că aceștia se fac vinovați de deteriorarea ușii de la intrare în apartamentul nr. XX din str. XXX.

În acest sens, instanțele inferioare au notat că în procesele-verbale întocmite de reprezentanții organelor de drept, administrate de reclamant ca suport probator, nu este indicat că anume Ana Spînu și Ion Starcenco ar fi deteriorat ușa de la intrare în apartamentul nr. XX din str. XXX. Astfel, în speță, nu este demonstrat că Ana Spînu și Ion Starcenco ar fi comis o faptă ilicită, cu vinovăție, care ar fi prejudiciat reclamantul.

La 14 aprilie 2022, Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, au declarat recurs împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 23 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie admisă acțiunea (f.d. 159-169).

În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, precum și a expus concluziile reținute de instanța de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că instanțele inferioare nu s-au expus în privința faptului că Ana Spînu este divorțată de YYY încă din XXX 1995, iar certificat de privatizare din 21 decembrie 1995 atestă cine sunt proprietarii apartamentului nr. XX din str. XXX. Astfel, coproprietari ai acestui apartament erau doar YYY, care a decedat la YYY și fiul Igor Spînu.

Respectiv, Ana Spînu nu avea temei legal de a intra în apartamentul nr. XX din str. XXX, deoarece nu dispune de niciun drept în privința imobilului dat.

Recurentul a menționat că instanțele inferioare nu au dat apreciere Raportului echipei de reacționare mobilă a MAI nr. 9654, prin care s-a constatat prezența persoanelor străine Ana Spînu și Ion Starcenco la 24 ianuarie 2021 în apartamentul nr. XX din str. XXX și care nu au putut prezenta acte confirmatoare cu drept de a se afla în apartamentul lui Igor Spînu.

Astfel, recurentul a considerat că persoanele care au deteriorat ușa, Ana Spînu și Ion Starcenco, sunt autorii prejudiciului care i-a fost cauzat și prin prisma art. 491, art. 1998, art. 2023 și art. 2025 din Codul civil sunt obligați să-i reapare acest prejudiciu.

La 10 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Ana Spînu și Ion Starcenco pentru notificare copia recursului declarat de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe asupra acestuia (f.d. 172).

Deși, conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS8006811099AS, intimatul Ion Starcenco a recepționat la 13 mai 2022 copia recursului, acesta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință în care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Totodată, completul de admisibilitate atestă că potrivit adevărului oficiului poștal Chișinău MD-2044, trimiterea poștală DS8006811098AS, expediată în adresa Anei Spînu, nu a fost reclamată.

La capitolul dat Colegiul reține prevederile pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, potrivit cărora „trimiterea nereclamată” este trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia;

Din sensul normei legale precitate se deduce obligația pozitivă a Anei Spînu de a se prezenta la oficiul poștal pentru a ridica trimiterile expediate de Curtea Supremă de Justiție.

Respectiv, în circumstanțele speței, se deduce că „nesolicitarea” de către Ana Spînu a trimiterii poștale prin care i-a fost notificată copia recursului reprezintă lipsă de interes din partea acesteia față de soarta prezentei cauze.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă

considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 23 februarie 2022. Potrivit extrasului din poșta electronică „doina.sechiras@justice.md”, copia deciziei motivate din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului și reprezentantului acestuia în mod electronic la 04 aprilie 2022 (f.d. 157).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 14 martie 2022 (f.d. 159).

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, rezultă că aceștia nu au evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la reiterarea circumstanțelor faptice ale cauzei și transpunerea unor temeuri de drept.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, nu au invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului și reprezentantului acestuia cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar

cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce Igor Spînu a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Igor Spînu și reprezentantul acestuia, avocatul Lilian Osoian, împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Victor Burduh

Maria Ghervas